

فیستول چیست؟ علائم، تشخیص و علت بوجود آمدن فیستول مقعدی

فیستول مقعدی در دسته بیماری های نشیمنگاهی قرار دارد. این بیماری عفونی بوده و باعث درد، سوزش و ترشحات چرکی می شود. بسیاری از بیماران فیستول را با بیماری های خطرناک دیگر مثل سرطان اشتباه می گیرند. خوشبختانه فیستول راه درمان قطعی دارد و اگر به موقع درمان شود، کشنده نیست.

بهترین راه قطعی و بدون درد یا خونریزی برای درمان فیستول مقعدی لیزر درمانی است. با استفاده از لیزر می توان در یک جلسه سرپایی با حداقل درد و خونریزی این بیماری را از بین برد.

فیستول مقعد چیست؟

یا ناسور به مسیر، ارتباط یا تونلی که شبیه به لوله است، گفته می شود. این بیماری دو عضو از بدن که در حالت طبیعی (anal fistula) فیستول کاملاً جدا از هم هستند، به یکدیگر متصل می نماید.

اما شایع ترین نوع این بیماری همان فیستول مقعدی است. در فیستول مقعد سوراخ این تونل از بخش انتهایی دیواره روده (رکتوم) شروع شده با گذر از عضله مقعدی تا روی پوست امتداد می یابد. به طوری که اغلب بیماران می توانند به راحتی این سوراخ چرکی را روی پوست مشاهده کنند.

: فیستول می تواند در نواحی مختلف بدن ایجاد شود. مهمترین نواحی مستعد ایجاد این بیماری عبارتند از

چشم
داخل گوش
دستگاه گردش خون
دستگاه تنفسی
گوارشی
ماهیچه ها
مقعد
مجاری ادراری و دستگاه تناسلی
واژن

فیستول زمانی ایجاد می شود که التهاب و عفونت باعث ایجاد زخم در دیواره داخلی روده www.crohnscolitisfoundation.org به نقل از یا اندام های مجاور شود. این زخم ها می توانند در تمام ضخامت دیواره روده گسترش یافته و تونلی برای تخلیه چرک از ناحیه عفونی ایجاد کنند.

انواع فیستول مقعدی

: انواع فیستول مقعدی، بر حسب مسیر تقریبی و عضله ای که از آن عبور کرده است، تعیین میشود. انواع فیستول مقعد عبارت است از

فیستول زیر مخاطی

Extrasphincteric فیستول اکسترا اسفنکتریک

Suprasphincteric فیستول سوپر اسفنکتریک

Transsphincteric فیستول ترانس اسفنکتریک

Intersphincteric فیستول اینتر اسفنکتریک

علت فیستول

علت فیستول مقعد عفونت طولانی مدت و درمان نشده مثل آبسه است. آبسه در اثر انسداد دهانه غددی که به داخل روده تخلیه می شوند، شکل می گیرد. افزایش تعداد باکتری در این غدد منجر به تجمع عفونت می شود و آبسه نام می گیرد. اگر آبسه به موقع درمان شود، مشکلی ایجاد نمی کند. اما بیمارانی که در درمان آبسه تعلل می کنند و یا خودسرانه و بدون کمک پزشک اقدام به تخلیه آبسه می کنند، بیشتر در معرض بیماری فیستول قرار می گیرند. زیرا عفونت آبسه به تدریج پیشروی کرده و تا سطح پوست امتداد می یابد و در نهایت منجر به فیستول میشود.

حدود ۷۰٪ مبتلایان به آبسه، به فیستول دچار می شوند.

: اما آبسه تنها دلیل فیستول نیست، بلکه بیماریهای عفونی و مقاربتی دیگری نیز می توانند منجر به این بیماری شوند. این عارضه ها عبارتند از

سل

HIV بیماریهای مقاربتی مثل سیفلیس و

کرون

کولیت اولسراتیو

عوارض جراحی نزدیک مقعد

سرطان

... آسیب مقعد در اثر ضربه و

بیماری پروکتیت یا التهاب راست روده

علائم فیستول مقعدی

علائم این بیماری در بیماران مختلف بسته به میزان پیشرفت عارضه متفاوت است. مهمترین نشانه‌ی واضح فیستول زخمی است که به صورت سوراخی عمیق روی پوست ظاهر می‌شود. دیگر علامت‌ها و نشانه‌های این بیماری عبارتند از:

درد مقعد و اطراف آن

سوزش مقعد

خارش

ترشحات عفونی و چرکی از زخم

التهاب و قرمزی اطراف مقعد

آبسه‌های مکرر

مشاهده زائده‌های متورم و دردناک در اطراف دریچه مقعدی

تغییر رنگ پوست اطراف مقعد

در صورتی که بیماری پیشرفت کند، ممکن است همراه با این علائم، موارد زیر را نیز تجربه کنید:

تب

خونریزی

دفع مدفوع همراه با درد

مطالعه کنید: عکس فیستول مقعدی

عوارض

فیستول باید به محض شروع علائم توسط پزشک بررسی شده و بدون تعلل درمان مناسب انجام گیرد. هر مقدار درمان این بیماری را به تاخیر بیندازید، فیستول پیشروی کرده و عوارض بیماری ظاهر خواهند شد. مهمترین عوارض فیستول عبارتند از:

در مراحل اولیه علائم بیماری شدت یافته و عفونت شدیدتر از قبل خواهد شد.

درمان نکردن فیستول موجب گسترش عفونت به سایر بافت‌های بدن می‌شود.

مسیر فیستول طولانی و یا تعداد مسیرهای فیستول بیشتر خواهد شد که در این صورت درمان بیماری نیز پیچیده‌تر از قبل می‌شود.

این عفونت می‌تواند به خون منتقل شده و بیماری گند خونی را ایجاد کند.

در مواردی نادر که بیماران درمان فیستول را برای ماه‌ها به تاخیر می‌اندازند، ممکن است عفونت ساختار سلولهای پوست را تغییر داده و

باعث ایجاد سرطان پوست شود.

پیشگیری

امکان پیشگیری کامل از این عارضه وجود ندارد، اما می‌توان با انجام یکسری نکات خطر بروز عارضه را تا حد زیادی کاهش دهید. برای

این منظور نکات زیر را مد نظر قرار دهید:

اگر به آبسه مبتلا شدید، سریعاً برای درمان به پزشک مراجعه کنید. از تخلیه خودسرانه آبسه بدون مشورت با پزشک پرهیز کنید.

برای کنترل و درمان بیماریهای روده مثل کرون تحت نظر پزشک باشید.

هنگام برقراری رابطه جنسی، به منظور پیشگیری از انتقال بیماریهای جنسی از کاندوم استفاده نمایید.

زمان مراجعه به پزشک

بیماران باید به محض اینکه هر یک از علائم بیماری را تجربه کردند، برای درمان و بررسی‌های دقیق به پزشک مراجعه کنند.

در صورتی که دچار آبسه هستید، باید از درمان‌های خودسرانه پرهیز کنید و برای تخلیه عفونت با پزشک مشورت کنید.

برای تشخیص فیستول می‌توانید به پزشک عمومی یا گوارش مراجعه کنید. اما برای درمان این بیماری می‌بایست از پزشک متخصص جراح

کمک بگیرید.

تشخیص

کار تشخیص بیماری با معاینه جسمی شروع میشود. در برخی موارد که خروجی فیستول با عفونت مسدود شده است، تشخیص فیستول کمی پیچیده می‌شود. اما اگر مسیر فیستول باز است، به راحتی می‌توان بیماری را تشخیص داد.

در مرحله بعد برای تعیین مسیر عبور فیستول باید از دیگر آزمایشات تشخیص استفاده نمود. آزمایشاتی که برای تشخیص بیماری توصیه می‌شوند، عبارتند از:

عکسبرداری با اشعه ایکس

سی تی اسکن

کولونوسکوپی

کولونوسکوپی یا سیگموئیدوسکوپی به بررسی روده و علت بیماری انجام می‌شوند. در این آزمایش لوله ای باریک و که در ورودی آن دوربین و نور وجود دارد، از طریق مقعد وارد روده می‌شود.

امروزه برای تشخیص فیستول‌ها عمیق‌تر یا نعلی شکل سونوگرافی اندوآنال دو بعدی و سه بعدی توصیه می‌شود. در این حالت به مسیر بیماری آب اکسیژنه تزریق می‌کنند.

همچنین با اینکه بیشتر آبسه‌ها از روی پوست قابل مشاهده هستند، اما برخی از آنها ممکن است روی پوست ظاهر نشوند.

درمان

درمان این بیماری تنها با روشهای جراحی انجام می‌شود و هیچ دارو یا درمان خانگی نمی‌تواند این عارضه را از بین ببرد. مهمترین روش‌هایی که برای درمان این بیماری وجود دارند؛ عبارتند از:

لیزر فیستول: اشعه لیزر مسیر فیستول را برش داده و تخلیه می‌کند. لیزر سرپایی و بدون اینکه بیمار احساس درد یا خونریزی داشته باشد، بیماری را از بین می‌برد. لیزر روش قطعی است، که یکبار انجام می‌توانید برای همیشه از بیماری فیستول رها شوید.

جراحی سنتی: عمل جراحی را باید در بیمارستان و تحت بیهوشی انجام دهید. در این روش هم مسیر فیستول با تیغ جراحی شکافته میشود و بعد از تخلیه عفونت زخم را بخیه می‌زنند تا از عود مجدد عفونت جلوگیری شود. در مواردی زخم فیستول را بدون بخیه رها می‌کنند تا از داخل به سمت خارج ترمیم شود. این کار خطر عود مجدد بیماری را کاهش میدهد، اما ممکن است موجب تشدید عفونت شود. جراحی سنتی به دلیل ایجاد عوارض متعدد مثل بی اختیاری، عفونت، عود مجدد مدت طولانی است که توصیه نمی‌شود.

مطالعه کنید: عمل فیستول

مصرف داروها: همان طور که اشاره شد امکان درمان فیستول با دارو‌ها وجود ندارد، اما این به معنی بی تاثیر بودن داروها نیست. مصرف داروها مخصوص داروهای آنتی بیوتیک می‌تواند به عنوان به مکمل درمان کاربرد داشته باشد. به این صورت که معمولاً پزشکان قبل و بعد از جراحی مصرف آنتی بیوتیک را با هدف کاهش و کنترل عفونت پیشنهاد می‌کنند. نتایج تحقیقات نشان داده بیمارانی که مدتی قبل از عمل فیستول آنتی بیوتیک مصرف کرده بودند، نتایج بهتری را از جراحی کسب کرده اند.

درمان های خانگی: روشهای خانگی تأثیری در برطرف کردن فیستول ندارند، اما می‌توانند عفونت بیماری را تا حد زیادی کاهش دهند. یکی از خوراکی‌هایی که برای درمان این بیماری توصیه می‌شود. عسل است که می‌تواند به ترمیم زخم کمک نماید.

هزینه درمان

هزینه درمان این بیماری بسته به روشی که برای درمان انتخاب می‌کنید، متفاوت است. به طور مثال هزینه درمان فیستول با لیزر متناسب با فاکتور هایی از جمله مسیر فیستول، تعداد آنها، نوع لیزر و ... تعیین می‌گردد. این هزینه برای بیمارانی مختلف متناسب با نوع فیستول متفاوت خواهد بود.

نتیجه گیری

فیستول مقعدی تونلی است که انتهای روده را به پوست اطراف مقعد متصل می‌کند. این تونل در اثر عفونت طولانی مدت و درمان نشده ی آبسه ایجاد می‌شود. این بیماری به علت عفونت شدید روده و مقعد ایجاد می‌شود. تنها راه درمان این بیماری جراحی است.

آدرس صفحه

https://jarah.clinic/%d9%81%db%8c%d8%b3%d8%aa%d9%88%d9%84_%da%86%db%8c%d8%b3%d8%aa/